

Aan dhr. JKM Verheesen
Grote Tiend 19
6101 VB Echt

Nieuwe Markt 55, Echt
Postbus 450, 6100 AL Echt
Tel. 0475 - 478 478
info@echt-susteren.nl
www.echt-susteren.nl
KvK 51651866
BTW (NL00)19.06.483.B01
NL86 BNGH 0285 1023 70
BIC-code BNGHNL2G

Echt, 16 augustus 2018

Verzonden:

Uw brief van:

Ons kenmerk: 581866

Uw kenmerk:

Bijlage(n):

Team: Team Kabinet

Behandeld door: C. Gulpen

Onderwerp: Beantwoording vraag art. 33 RvO

Telefoonnummer: 0475 – 478 478

Geachte heer Verheesen,

Op 15 augustus 2018 heeft u ons op grond van artikel 33 van het Reglement van orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Echt-Susteren schriftelijke vragen gesteld over de publicaties ten aanzien van de kermismeester.

Onderstaand treft u de antwoorden op uw vragen aan. Ter inleiding onzerzijds merken wij graag eerst het volgende op:

De zaak waar u in uw vragen naar verwijst betreft de aangifte tegen een inmiddels gepensioneerd medewerker van het Servicecentrum MER (die voordien in dienst was van de gemeenten Echt en Echt-Susteren) wegens mogelijke verduistering. Deze ambtenaar, sinds 1993 belast met de functie van markt- en kermismeester, is in 1993 vanuit zijn hoedanigheid als kermismeester toegetreden tot de Reclamecommissie Echter Kermis (RCEK) en fungeerde daarbinnen als penningmeester. Op hetzelfde moment trad toenmalig kermiswethouder T. Geraads (Lijst Samenwerking) ook toe tot de RCEK. In 1993 heeft de voormalige marktmeester namens de RCEK, niet namens de voormalige gemeente Echt een rekening geopend, met als enige gemachtigde deze betreffende ambtenaar en als postadres het adres van de gemeente. De gemeente Echt noch enig bestuurder van deze gemeente had hierover enige zeggenschap.

Door de gemeente Echt werd aan de RCEK jaarlijks een subsidie verstrekt, die werd overgemaakt op de betreffende rekening. Dit bedrag diende als bijdrage in de promotie van de jaarlijkse Echter Kermis. Naast deze bijdrage zorgde de RCEK ook voor sponsorinkomsten. Ook deze inkomsten werden gestort op de betreffende rekening (van de totale inkomsten van de RCEK bedroegen de gemeentelijke bijdrage en sponsorinkomsten respectievelijk ongeveer tweederde-eenderde).

Hoewel de subsidietitel pas in 1996 werd opgenomen in de Awb (en in 1998 pas in werking trad), was het – zeker met de kennis en de algemeen geaccepteerde integriteitsregels van nu – verstandiger geweest om de gemeentelijke bijdrage onder te brengen onder het subsidieregime van de gemeente. Het betrof hier echter een bijdrage die met het volste vertrouwen werd gegeven aan een groep zeer toegewijde vrijwilligers, die een grote bijdrage leverden aan de promotie van de Echter Kermis in het bijzonder en de gemeente Echt in het algemeen. Zowel binnen de diverse

Openingstijden: maandag 09:00 - 20:00 uur, dinsdag gesloten, woensdag .09:00 - 17:00 uur, donderdag en vrijdag 09.00 - 13.00 uur.

colleges, als bij de opeenvolgende wethouders met de portefeuille kermiszaken, is tot 2015 nooit enige aanleiding geweest om te veronderstellen dat de verstrekte gelden wellicht niet rechtmatig werden besteed.

Ook bij de inwerkingtreding van de subsidietitel in de Algemene wet bestuursrecht per 1 januari 1998 achtte het toenmalige college met als verantwoordelijk kermiswethouder T. Geraads (Lijst Samenwerking) het niet noodzakelijk de bijdrage aan de RCEK aan te passen aan de voorschriften uit deze nieuwe wet. Het na de gemeenteraadsverkiezingen van 1998 aangetreden nieuwe college, met als kermiswethouder T. Sevriens (Lijst Samenwerking) heeft eveneens in dezelfde geest gehandeld. Na de herindeling werd de situatie als een gegeven beschouwd en ondernamen de volgende kermiswethouders – L. Maassen (Algemeen Belang) en J. Bocken (Algemeen Belang) geen actie om de situatie in overeenstemming te brengen met de Algemene wet bestuursrecht. Nadrukkelijk moet hier nogmaals gesteld worden dat er geen enkele indicatie was dat het subsidiebedrag niet conform het beoogde doel besteed werd. Dat was ook niet het geval in de periode 2010-2014 (met wethouder P. Pustjens (CDA) als kermiswethouder). In deze periode werd wel het eerste initiatief genomen om de subsidie aan de RCEK conform wettelijk voorschrift te regelen. Dit kwam echter primair voort uit de oprichting van het Servicecentrum MER en de overgang van de functies van markt- en kermismeester naar deze organisatie, waarbij de ongewenste combinatie van functies (kermismeester en financieel verantwoordelijke binnen de RCEK) naar voren kwam. In de periode 2014-2018 – waarin wethouder Ruijten (PNES) – kermiswethouder was, werd de regeling definitief aangepast. Zoals uit het antwoord op vraag 8 blijkt, heeft de vermeende fraude door de voormalig marktmeester geen enkele invloed gehad op dit proces. Het vermoeden van fraude kwam immers voort uit de juridische structuurwijziging en niet andersom.

Zoals u uit de verdere beantwoording op uw vragen zult lezen, heeft de gemeente – zodra er kennis was van mogelijke verduistering van middelen van de RCEK – alles gedaan wat er van een gemeente als voormalig werkgever van de potentieel verdachte in een dergelijke situatie verwacht mag worden. Het dossier is overgedragen aan de politie, die – na strafrechtelijk onderzoek - heeft geconcludeerd dat de zaak wordt opgelegd 'gelet op de inspanningen die dienen te worden verricht om tot een mogelijke vervolging te komen. Waarna nog steeds geen sluitend bewijs te verwachten is.' Het is dan ook niet aan de gemeente om nog verder actie te ondernemen, zeker nu gedurende het proces is gebleken dat de gemeente geen benadeelde partij is, maar de RCEK (het betrof immers geen gemeentelijke bankpas en de vermoedelijk onrechtmatig bestede gelden waren in de vorm van een subsidie overgedragen aan de RCEK).

In onze rechtstaat is het de rechter, die op aangeven van politie en justitie een verdachte berecht en eventueel veroordeelt. Naast het doen van aangifte en het bepleiten van een gedegen en eerlijke rechtsgang, is het voor een werkgever en zeker voor een overheidslichaam niet gepast aan eigenrichting te doen. Ook niet als het geld, waarmee mogelijk gefraudeerd is, oorspronkelijk door deze overheid in de vorm van een subsidie verstrekt is.

Via de beantwoording van uw onderstaande vragen zullen wij dieper op de materie in gaan.

Vraag 1: Wilt u de Raad in het vervolg eerder informeren als er belangrijke zaken spelen binnen de gemeente, zodat we het niet uit de krant hoeven te vernemen?

Antwoord: Zoals in de inleiding toegelicht betreft het een lopende juridische zaak, waarbij aangifte gedaan is tegen een inmiddels gepensioneerde medewerker van het Servicecentrum MER (die voordien in dienst was van de gemeenten Echt en Echt-Susteren) wegens mogelijke fraude. Deze mogelijke fraude heeft geen betrekking op geld dat toebehoorde aan de

gemeente, maar op de middelen van de reclamecommissie Echter Kermis. De aangifte is gedaan door de gemeentesecretaris van Echt-Susteren, primair als directeur van het Servicecentrum MER, vanuit de speciale arbeidsrechtelijke positie die ambtenaren hebben bij het vermoeden van het plegen van strafbare feiten. Wij zagen en zien dus geen reden om de gemeenteraad van Echt-Susteren hierover proactief te informeren.

Vraag 2: Wanneer werd het WOB verzoek door de krant ingediend en wat is de reden dat de beantwoording, gelet op het krantenartikel, zo lang op zich heeft laten wachten?

Antwoord: Het WOB-verzoek is volgens de dagtekening van de brief op 2 februari 2018 door de krant verstuurd en op 5 februari 2018 op onze postkamer ingeboekt. Op 27 februari 2018 hebben wij een besluit genomen op het WOB-verzoek. Daarin hebben wij aangegeven dat wij het verzoek hebben doorgezonden naar de Politie vanwege het feit dat er naar aanleiding van het door Hoffmann bedrijfsrecherche uitgevoerde onderzoek aangifte is gedaan bij de politie en het dossier in handen van de politie lag¹. In artikel 4 van de Wob is immers bepaald dat indien het verzoek betrekking heeft op gegevens in documenten die berusten bij een ander bestuursorgaan dan dat waarbij het verzoek is ingediend, de verzoeker naar dat orgaan wordt verwezen. Betreffende journalist is op 26 april 2018 door de politie in de gelegenheid gesteld om het dossier in te zien teneinde het WOB verzoek te preciseren en aan te geven welke stukken men wenst te ontvangen. Tijdens dit gesprek werd ook de zienswijze procedure uitgelegd. De gemeente heeft in het kader van de zienswijze procedure op 7 mei 2018 aan de politie aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking van het dossier, met in acht name van de daarvoor geldende regels. Omdat het hier een procedure betreft, waarin er sprake is van een tot de persoon herleidbare casus, waarbij er geen strafrechtelijke vervolging, laat staan een veroordeling heeft plaatsgevonden, was derhalve zorgvuldigheid geboden. De politie noch de gemeente, is er op uit geweest een persoon bewust te beschadigen. Daarom zijn er bij alle betrokken personen om zienswijzen gevraagd en dat vraagt nu eenmaal tijd. Daarnaast heeft de krant regelmatig aanvullende vragen gesteld, welke op eenzelfde zorgvuldige wijze beantwoord moesten worden. Uiteindelijk is op 13 juli 2018 een laatste reactie naar de krant verstuurd.

Vraag 3: Kunt u de Raad een chronologisch overzicht geven van de ondernomen acties vanaf het moment dat het college op de hoogte werd gesteld van de verdenkingen?

Antwoord: Nadat op 25 oktober 2016 door de gemeentesecretaris/directeur SC MER aangifte is gedaan, is dit in het college van B&W gemeld. Het college heeft hier kennis van genomen. Verdere acties vanuit of namens het college waren niet opportuun, omdat de kwestie inmiddels in onderzoek was bij politie en justitie.

¹ Overigens is door DDL bezwaar aangetekend tegen dit besluit van de gemeente. Zoals te doen gebruikelijk is de bezwaarmaker vervolgens uitgenodigd voor de zitting van de bezwarencommissie, maar is deze niet ter zitting verschenen.

Vraag 4: Kunt u de Raad informeren wie/wanneer contact heeft gehad met politie en justitie over deze zaak en wat daarvan de uitkomst is geweest?

Antwoord: De gemeentesecretaris, tevens directeur van het Servicecentrum MER, heeft op 25 oktober 2016 aangifte gedaan bij de politie. Deze heeft de zaak in behandeling genomen en overleg gehad met het Openbaar Ministerie. Conclusie was dat alle inspanningen niet het sluitend bewijs brengen. Geadviseerd is om de zaak op te leggen, gelet op de inspanning die dienen te worden verricht om tot een mogelijke vervolging te komen. Op 14 maart 2017 heeft de chef van de basiseenheid Echt en de financieel specialist van de basiseenheid in een gesprek met de gemeentesecretaris/directeur SC MER, waarbij ook de burgemeester aanwezig was uitleg hierover gegeven. De burgemeester heeft vervolgens op dezelfde dag contact opgenomen met het Openbaar Ministerie en erop aangedrongen de zaak alsnog op te pakken om voor alle partijen duidelijkheid te verschaffen. Daarbij is vanuit het OM aangegeven dat in deze zaak geen tot een veroordeling leidende bewijslast wordt onderkend, hetgeen tot het 'opleggen' van de zaak geleid heeft.

Vraag 5: Welke zaken zijn door het college niet-openbaar besproken en welke zaken vallen onder de geheimhouding?

Antwoord: Tijdens collegevergaderingen is melding gemaakt van de gebeurtenis. Dit is als mededeling tijdens de rondvraag aan bod gekomen en derhalve zoals gebruikelijk niet genotuleerd. Van geheimhouding is dan ook geen sprake.

Vraag 6: Kunt u de Raad de gang van zaken schilderen over het gebruik van de pinpas vanaf de opening van de bankrekening tot heden?

Antwoord: De bankrekening en bijbehorende bankpas zijn in 1992 geopend/geactiveerd op naam van de Reclame Commissie Echter Kermis door de voormalig markmeester. Het betrof een bankrekening met als enige gemachtigde de voormalig marktmeester. De gemeente Echt (en later Echt-Susteren) had met de zeggenschap en het beheer van deze rekening geen enkele bemoeienis, buiten het feit dat de voormalig marktmeester vanuit efficiencyoverwegingen als postadres zijn werkadres (het gemeentehuis) had aangegeven. Het gebruik van de bankrekening en de pinpas ligt dus buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente en komt toe aan de reclamecommissie Echter Kermis. Derhalve vond er geen controle plaats op de rekening en maakte deze ook geen deel uit van de accountantscontrole.

Vraag 7: Paraferen van financiële stukken door de kermiswethouder gebeurde klaarblijkelijk namens het college. Zijn deze geparafeerde stukken in het archief van de gemeente voorhanden? Welke afspraken zijn formeel over deze werkwijze gemaakt en waar zijn deze vastgelegd? Hoe was de controle hierop geregeld en wie is verantwoordelijk hiervoor?

Antwoord: De in de vraag opgenomen stelling is onjuist: het paraferen van de staat van inkomsten en uitgaven (dus niet de complete financiële stukken) gebeurde door de kermiswethouder als lid van de reclamecommissie

Echter Kermis en niet in zijn hoedanigheid van wethouder. Een wethouder is immers – tenzij bij mandaatbesluit daartoe expliciet gemachtigd – nooit bevoegd om namens de gemeente of het college van B&W iets te tekenen. De bedoelde paraaf was dus ook niet namens het college, noch namens de gemeente, maar namens de reclamecommissie Echter Kermis. Vandaar dat deze stukken ook niet in de gemeentelijke archieven zijn opgenomen en deze ‘controle’ geen onderdeel was van de gemeentelijke P&C-cyclus. Overigens was de portefeuille kermiszaken in de opeenvolgende colleges sinds 1992 belegd bij:

- 1990-1994: T. Geraads (Lijst Samenwerking)
- 1994- 1998: T. Geraads (Lijst Samenwerking)
- 1998-2003: T. Sevriens (Lijst Samenwerking)
- 2003-2006: L. Maassen (Algemeen Belang)
- 2006-2010: J. Bocken (Algemeen Belang)
- 2010-2014: P. Pustjens (CDA)
- 2014-2018: P. Ruijten (PNES)
- 2018-heden: P. Ruijten (PNES)

In het algemeen geldt dat conform de subsidieverordening bij subsidiebedragen < 25.000 euro alleen toetsing van de subsidie-aanvraag plaatsvindt, dus controle vooraf. Als de aanvraag aan de voorwaarden voldoet, dan geldt bij deze bedragen ‘toekenning is vaststelling’ en hoeft na toekenning/vaststelling geen verantwoording hierover te worden ingediend en vindt er dus geen controle achteraf meer plaats. Omdat er bij deze bedragen geen verantwoordingsstukken hoeven te worden ingediend, zijn deze niet in het gemeentelijk archief voorhanden.

Vraag 8: Is er door de kermiswethouder ooit melding gemaakt van zaken die hij geconstateerd heeft bij de geparafeerde stukken en zo ja, welke?

Antwoord: Bij de overgang van bepaalde activiteiten en verantwoordelijkheden van de gemeente Echt-Susteren naar de MER Omgevingsdienst kwam in 2012/13 de jaarlijkse subsidieverlening aan de reclamecommissie Echter Kermis aan de orde. Vastgesteld werd dat de combinatie van functies van wethouder en marktmeester, die tevens lid waren van deze reclamecommissie Echter Kermis, waaraan een jaarlijkse gemeentelijke subsidie werd verstrekt vanuit integriteitsoverwegingen ongewenst was. Aan de reclamecommissie Echter Kermis werd voorgesteld toe te werken naar de oprichting van een stichting, met een stichtingsbestuur, waar de wethouder en de marktmeester niet meer als lid in zouden zitten. Na de overgang van de marktmeester naar de MER OD (per 1 september 2013) en het aantreden van een nieuw college van B&W (begin 2014) is dit verder opgepakt en afgesproken dat dit alles geregeld diende te zijn voor het pensioen van de marktmeester. De stichting is uiteindelijk per 9 juni 2016 ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. In de periode tussen 2012 en 2016 is door de kermiswethouder in de rondvraag van de collegevergaderingen herhaaldelijk aan dit proces gerefereerd.

Vraag 9: Kunt u de Raad informeren wat in de loop der jaren college, portefeuillehouder, afdeling financiën, controller, accountant hebben

gedaan inzake het gebruik van de pinpas en de financiële controle daarop?

Antwoord: Evenmin als bij andere organisaties waaraan gemeentelijke subsidie is/wordt verstrekt, is de interne administratieve organisatie (waaronder ook de bankrekening en het gebruik van een pinpas) van de Reclamecommissie Echter Kermis onderwerp van gemeentelijke controle.

Vraag 10: Gemeenschapsgeld dat verduisterd is, moet op de laatste cent terugbetaald worden; dat gebeurt bij bijstandsfraude, dat moet dus ook bij ander gemeenschapsgeld gelden. Welk bedrag aan gemeenschapsgeld valt niet meer te achterhalen uit schriftelijke documenten?

Antwoord: Zodra een subsidie is toegekend en uitbetaald aan een organisatie, is er geen sprake meer van gemeenschapsgeld maar van geld van die organisatie. Zo ook in dit geval. Indien en voor zover er sprake is van verduistering (dit is echter nog niet aan een rechter voorgelegd, laat staan bewezen verklaard), is de benadeelde partij dan ook niet de gemeente, maar de Reclamecommissie Echter Kermis. Een eventuele civielrechtelijke terugvorderingsactie ligt dan ook niet bij de gemeente, maar bij de Reclamecommissie Echter Kermis.

Vraag 11: Welke wijzigingen zijn doorgevoerd vanaf de eerste melding over het misbruik van de pinpas?

Antwoord: Meteen na de eerste melding heeft de gemeente een onderzoek in laten stellen vanwege de mogelijke betrokkenheid van een voormalig ambtenaar bij een misdrijf. De administratieve omvorming van de reclamecommissie Echter Kermis naar een stichting, inclusief het verbreken van de personele unies tussen wethouder/marktmeester en bestuursleden van deze stichting was al eerder in gang gezet. Deze omvorming was dus nadrukkelijk geen gevolg van de vermeende fraude. Zie verder de beantwoording van vraag 8.

Vraag 12: Wie heeft het initiatief genomen om een "nieuwe" kermisstichting op te richten; wie heeft zitting in deze stichting, wat is de relatie met de gemeente en geldt de algemene subsidieverordening ook voor deze stichting?

Antwoord: Wat betreft het initiatief: zie vraag 8.

Vraag 13: In het krantenartikel staat dat wethouder Ruijten met enkele ambtenaren naar de krant is gegaan. Een uiterst vreemde actie die op zichzelf al vele vragen oproept. Namens wie (collega, MER) is wethouder Ruijten naar de krant gegaan? Waarom is de burgemeester als portefeuillehouder niet gegaan? Is van het gesprek met de krant een verslag gemaakt?

Antwoord: Naar aanleiding van een verzoek van de schrijver(s) van het krantenartikel voor een persoonlijk gesprek met de verantwoordelijk portefeuillehouder Kermiszaken heeft dit gesprek plaatsgevonden. De portefeuillehouder is dus nooit op eigen initiatief naar de krant gegaan. De burgemeester is geen portefeuillehouder in dezen. Van dit persgesprek is geen verslag.

Vraag 14: In het krantenartikel wordt blijk gegeven van een weinig professionele organisatie en gang van zaken m.b.t. de financiën van de Echter kermis promotie. Zijn er mogelijk nog meer zaken/afspraken m.b.t. de kermis die van belang zijn te melden aan de Raad?

Antwoord: Tot zover bij ons bekend, zijn er geen verdere belangrijke zaken bekend welke we aan uw raad moeten mededelen.
Wel belangrijk om te vermelden dat het hele stelsel vanaf 1992 gebaseerd was op goed wederzijds vertrouwen, zowel binnen de Reclamecommissie Echter Kermis als tussen Reclamecommissie Echter Kermis, gemeente en derden (zoals sponsors) en er tot het moment dat het onderhavige aan het licht kwam geen redenen waren om het goed wederzijds vertrouwen in twijfel te trekken.

Vraag 15: Is het college bereid een onafhankelijk financieel onderzoek in te stellen naar de gang van zaken m.b.t. de kermisgelden?

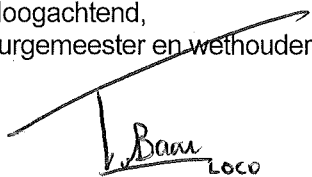
Antwoord: Dit onafhankelijk onderzoek is door bureau Hoffmann Bedrijfsrecherche, bij constatering van mogelijke misstanden, in juni 2016 uitgevoerd. Dit onderzoek heeft geresulteerd in de aangifte, waarna het aan politie en justitie is om tot onderzoek en eventuele vervolging over te gaan.

Vraag 16: Separaat verzoekt Lijst Samenwerking het college om een extra Raadsvergadering te houden over deze kwestie. Een officieel verzoek hiertoe wordt ingediend.

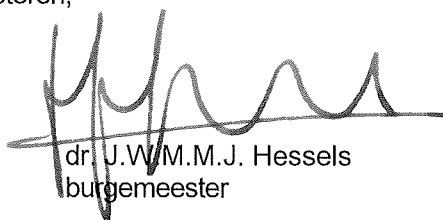
Antwoord: De ingelaste raadsvergadering is inmiddels bepaald op 21 augustus om 19.30 uur.

Op grond van artikel 33 van het Reglement van orde zullen de vragen en antwoorden op de lijst van ingekomen stukken van de volgende raadsvergadering worden geplaatst.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Echt-Susteren,

drs. G.W.T. van Balkom
secretaris

dr. J.W.M.M.J. Hessels
burgemeester